

Denis Visintin, *L'agricoltura del Buiese. L'eta' veneziana e le trasformazioni ottocentesche*, Societa' di studi storici e geografici – Društvo za zgodovinske in geografske študije, Piran, 2019., 190 str.

Studija Denisa Visintina *L'agricoltura del Buiese. L'eta' veneziana e le trasformazioni ottocentesche* izašla je kao sedmi svezak nakladničkoga niza „*Fonti e Studi per la storia dell'Adriatico orientale*“ Društva za zgodovinske in geografske študije – Societa' di studi storici e geografici iz Pirana. Na 190 stranica autor promatra stanje i razvoj poljoprivredne proizvodnje mikrolokaliteta Bujštine kroz novovjekovno razdoblje do značajnijih promjena napose tijekom druge polovice 19. stoljeća. Knjiga je podijeljena na 22 poglavlja. Sam će autor u uvodnom poglavlju napomenuti da je ova studija rezultat višedesetljetnih istraživanja koja su započela još devedesetih godina 20. stoljeća. U prvom poglavlju autor donosi kratak pregled povijesti Buja i Bujštine, dok u naredna dva poglavlja daje podatke o feudalnim gospodstvima na tom području kao i o različitim crkvenim institucijama u ulozi zemljoposjednika. Autor će se osvrnuti i na feudalna podavanja kao i na crkvenu desetinu, dok će u zasebnom poglavlju obraditi organizaciju bujske komune. Budući da je u razumijevanju ekonomskih datosti prošlosti, pa tako i ekonomija u kojima poljoprivreda i poljoprivredna proizvodnja imaju važnu ulogu iznimno važno poznavati i demografsku strukturu stanovništva, D. Visintin će opisati i osnovna demografska kretanja Bujštine od razdoblja kasnoga srednjeg vijeka do sredine 19. stoljeća. U dva slijedeća poglavlja autor će se baviti prijenosima vlasništva nad najvažnijim resursom predmoderne poljoprivredne proizvodnje – obradivim zemljištem. Osim toga, u zasebnom će se poglavlju dotaknuti i pedoloških te klimatskih prilika Bujštine, kao važnih čimbenika agrarne proizvodnje.

Okosnicu studije D. Visintina čini prikaz proizvodnje pojedinih poljoprivrednih kultura na području Bujštine u ranom novom vijeku i na pragu suvremenosti. U tom će pogledu autor dati pregled uzgoja žitarica, koje, iako tipično za područje Bujštine nije davalo dovoljno prinosa koji bi omogućavali dostatnost lokalne proizvodnje. Najveću je pažnju autor posvetio vinogradarstvu i vinarstvu, što je, naposljetku i logično, budući da je vinova loza bila najvažnija poljoprivredna kultura Bujštine. Posebno će obraditi uzgojne oblike (*a piantade* ili *in braida*) karakteristične za podneblje u navedenom razdoblju, kao i načine obrade vinograda te metode vinifikacije koje su barem do sredine 19. stoljeća bile veoma rudimentarne. Od sredine 19. stoljeća do 20-ih godina 20. stoljeća vinogradarsko-vinarska proizvodnja na području Bujštine, kao uostalom i na području cijeloga istarskog poluotoka, doživljava snažan razvoj. Druga važna poljoprivredna grana je maslinarstvo te autor daje pregled proizvodnje maslinovog ulja i uzgoja maslina za razdoblja mletačke uprave kako i u 19. stoljeću. Osim toga, donosi podatke i o uzgoju krumpira, kao i uzgoju dudova svilca, ali i o stočarstvu kao i uzgoju životinja, napose goveda, budući da njihova uloga u predmodernoj poljoprivrednoj nadilazi puku

stočarsku proizvodnju, već je važan čimbenik agrarne proizvodnje općenito. U zasebnim će se poglavljima baviti katastrima kao i produktivnošću agrarne proizvodnje.

Monografija Denisa Visintina *L'agricoltura del Buiese. L'eta' veneziana e le trasformazioni ottocentesche* vrijedan je prinos proučavanju poljoprivrede i razvoja poljoprivredne proizvodnje na Bujštini u ranom novom vijeku i 19. stoljeću. Autor je objedinio dosadašnje spoznaje o toj tematici te ih upotpunio novim spoznajama koje je crpio iz izvorne građe koja sa čuva u privatnim, javnim i crkvenim, domaćim i inozemnim, arhivima. Stoga, treba pohvaliti autorov trud i ujedno ukazati na mogućnosti istraživanja poljoprivrede i poljoprivredne proizvodnje na širem području istarskog poluotoka.

Marino MARTINČEVIĆ

